

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD GRAČANICA

Predlagač: Gradonačelnik

Razmatra: Gradsko vijeće

Obrađivač: Služba za prostorno uređenje,
geodetske i imovinsko-pravne
poslove

INFORMACIJA
o upravljanju parking prostorom

Gračanica, oktobar 2026. godine

UVOD

Članom 7. Odluke o javnim parkiralištima na području općine Gračanica ("Službeni glasnik Općine Gračanica", broj: 05/15, 08/17 i 01/26), određena su javna parkirališta na kojima se naplaćuje parkiranje, a posljednjom Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o javnim parkiralištima došlo je do određenih promjena u spisku javnih parkirališta na kojima se naplaćuje parkiranje i on sada izgleda ovako:

Tabela 1.

Redni broj	Naziv javnog parkirališta	Vrsta javnog parkirališta		Zona
		na ulici-van ulice	otvoreni-zatvoreni	
1.	Parking kod BKC-a	van ulice	otvoreni	1
2.	Ulica Kej Fridriha Foglara	na ulici	otvoreni	1
3.	Ulica Ahmet-paše Budimlije	na ulici	otvoreni	1
4.	Ulica 22. divizije	na ulici	otvoreni	1
5.	Ulica Riječka	na ulici	otvoreni	1
6.	Ulica Bosanskih kraljeva	na ulici	otvoreni	1
7.	PKSC „Bazen“	van ulice	otvoreni	1
8.	Ulica 111. Gračaničke brigade (kod rukometnog igrališta)	na ulici	otvoreni	1
9.	Parking prostor kod stambene zgrade „Kifla“	van ulice	otvoreni	1
10.	Parking kod zgrade Gradske uprave (bočno od zgrade)	na ulici	otvoreni	1

Pored navedenog, posljednjim izmjenama i dopunama utvrđeno je:

- upravljanje javnim parkiralištima na kojima se naplaćuje parkiranje povjereno je Javnom preduzeću "Komus" d.o.o. Gračanica,
- novo zoniranje javnih parkirališta tako da se sada sva javna parkirališta na kojima se vrši naplata usluge parkiranja nalaze u ZONI 1 (ranije su postojale dvije zone, nulta i zona 1),
- novi cjenovnik je prilagođen jednozonskoj organizaciji javnih parkirališta (parking karta 1,00 KM/h, dnevna 6,00 KM, mjesečna 40,00 KM, godišnja 400,00 KM, povlaštene karte za stanare 20,00 KM mjesečna, a godišnja 150,00 KM, rezervacija parking mjesta mjesečno 200,00 KM, a godišnje 2.000,00 KM),
- uvedeni su novi načini plaćanja, tako da pored plaćanja putem parkomata, moguće je uslugu parkiranja platiti i putem SMS-a te putem pametne parking aplikacije.

1. Kapacitet parkirališta na kojima se naplaćuje parkiranje

Ukupan broj parkirnih mjesta na kojima se vrši naplata parkiranja iznosi 340 plus 7 mjesta za osobe sa invaliditetom:

Tabela 2.

Redni broj	Parkiralište	Broj parking mjesta	Broj parking mjesta za osobe sa invaliditetom	Ukupan broj parking mjesta
1.	Parking kod BKC-a	32		32
2.	Kej Fridriha Foglara	69	1	70
3.	Ahmet-paše Budimlije	42	1	43
4.	Ulica 22. divizije	39	1	40
5.	Riječka	75	1	76
6.	Parking kod zgrade "Kifla"	7		7
7.	Ulica 111. gračaničke brigade	11		11
8.	PKSC "Bazen"	46	3	49
9.	Parking kod zgrade Gradske uprave	7		7
10.	Ulica Bosanskih kraljeva	12		12
SVEGA:		340	7	347

2. Upravljanje javnim parkinzima

Kao što je u uvodu navedeno Gradsko vijeće Grada Gračanica je na sjednici održanoj 29.01.2026. godine donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o javnim parkiralištima na području općine Gračanica ("Službeni glasnik Grada Gračanica", broj: 01/26) kojom je promijenjen član 2. Odluke i upravljanje javnim parkiralištima na kojima se naplaćuje usluga parkiranja povjereno je Javnom preduzeću "Komus" d.o.o. Gračanica.

U vrijeme kada su javna parkirališta na kojima se vrši naplata usluge parkiranja predana na upravljanje JP "KOMUS", ova oblast je bila potpuno neuređena i zapuštena. Od deset parkomata samo je jedan bio u ispravnom stanju, a naplatu su vršila 2-3 uposlenika "ORVI-Comerc" d.o.o. Gračanica sa mobilnim fiskalnim kasama. Naplata je bila veoma slaba, a slobodnih parking mjesta nije bilo. Zbog toga je novi upravitelj javnim parkinzima morao ustrojiti potpuno novu organizaciju uređenja parkinga i naplate usluge parkiranja na njima.

Pošto je samo jedan parkomat bio u funkciji, a nabavka novih bi bila prevelika investicija, odlučeno je da se otpočne sa pripremama za uvođenje opcije plaćanja usluge parkiranja putem SMS servisa i pomoću pametne parking aplikacije.

Jedna od prvih aktivnosti bila je da se od Federalnog ministarstva pravde ishodi odobrenje da ovlaštene osobe upravitelja javnim parkinzima mogu izdavati prekršajne naloge u slučajevima kada se korisnici usluga parkiranja na javnim parkinzima ne ponašaju u skladu sa propisanim pravilima.

Sljedeća aktivnost je bila da se od Regulatorne agencije za komunikacije BiH ishoduje Dozvola za korištenje kratkih brojeva na koje će se slati SMS poruke. Pošto kod nas postoji više telekom operatera, nakon dobijanja broja od RAK-a, vlasnik broja je morao sklopiti pojedinačne ugovore sa njima kako bi korisnici iz različitih mreža mogli plaćati usluge parkiranja.

Jedna od aktivnosti je bila i nabavka tzv. validatora, odnosno aparata pomoću kojih kontrolori na terenu mogu provjeravati da li su korisnici parking usluga na javnim parkiralištima uredno platili tu uslugu. U slučaju neplaćanja postoji procedura dokumentovanja kako bi se kasnije na druge načine mogla naplatiti usluga parkiranja ili eventualno izdao prekršajni nalog. Kako bi se ovo moglo provoditi prethodno je od Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (IDDEEA) bilo neophodno pribaviti odobrenje kako bi preko registarske oznake vozila mogli doći do podataka o vlasniku vozila.

Paralelno sa provođenjem svih navedenih aktivnosti, radilo se i na fizičkom uređenju javnih parkirališta. U vlastitoj režiji se vršilo iscrtavanje parking mjesta, te je izvršeno prilagođavanje novonastaloj situaciji postojeće verikalne signalizacije na parkinzima.

Sa naplatom usluge parkiranja JP "KOMUS" d.o.o. zvanično je otpočelo 01.06.2026. godine. Naplata je vršena uglavnom putem SMS servisa, te preko jedina dva parkomata8 U međuvremenu je osposobljen još jedan parkomat) koji su u ispravnom stanju - treći parkomat je nabavljen i u fazi je montiranja na lokaciji kod Sahat-kule.

Tokom avgusta mjeseca u funkciju je puštena i pametna parking aplikacija (za PC, te za mobilne telefone – IOS i android operativni sistem) tako da je sada moguće plaćati uslugu parkiranja i putem parking aplikacije, a plaćanje se vrši bankovnom karticom.

3. Prihodi od naplate usluge parkiranja u posljednja 4 mjeseca

Kao što je navedeno zvanična naplata usluge parkiranja otpočela je od 01.06.2026. godine i rezultati naplate su iz mjeseca u mjesec sve bolji. U tabeli 3. prikazani su podaci o naplati usluge parkiranja na dva parking aparata, putem SMS servisa, putem pametne parking aplikacije te naplata na blagajni preduzeća (dnevne, mjesečne i godišnje karte).

Tabela 3.

Redni broj	Mjesec	Prihod putem parkomata (KM)	Prihod putem SMS servisa (KM)	Prihod putem aplikacije (KM)	Prihod putem blagajne (KM)	SVEGA (KM)
1.	juni	1.769,00	5.292,00		15.437,43	22.498,43
2.	juli	2.849,00	11.365,00		15.585,00	29.799,00
3.	avgust	5.061,00	13.262,00	13,00	11.720,00	30.056,00
4.	septembar	3.805,00	12.378,00	88,00	17.202,40	33.473,40
SVEGA:		13.484,00	42.297,00	101,00	59.944,83	115.826,83

Očito je da korisnicima parking usluga najpogodnije plaćati uslugu putem SMS servisa i na taj način su ostvareni najveći prihodi, ne računajući naplatu na blagajni gdje se vrši naplata za

sve mjesečne i godišnje pretplatničke karte. Nije zanemariv ni prihod od parkomata, obzirom da ih je samo dva bilo u funkciji, što znači da i ovaj način naplate usluge parkiranja ne treba podcjenjivati. Najmanje prihoda ostvareno je putem aplikacije, što je i za očekivati jer je ova vrsta naplate posljednja aktivirana.

U tabeli 4. prikazani su podaci o kupovini pretplatničkih karata od strane korisnika usluge parkiranja na javnim parkiralištima.

Tabela 4.

Redni broj	Mjesec	Mjesečne	Godišnje	Povlaštene mjesečne	Povlaštene godišnje
1.	juni	95	30	2	24
2.	juli	98		5	
3.	avgust	115		13	
4.	septembar	160		23	
SVEGA:		468	30	43	24

Iz tabele 4. vidi se da korisnici parking usluga u veoma velikom broju koriste mogućnost plaćanja usluge kroz kupovinu pretplatničkih mjesečnih i godišnjih karata. Ako posmatramo mjesec septembar kada je prodato 183 mjesečne karte (160 običnih i 23 povlaštene), a već je prodato i 54 godišnje karte, što ukupno čini 237 pretplatničkih karata. Ukoliko znamo da je ukupan broj parking mjesta na javnim parkiralištima na kojima se vrši naplata usluge parkiranja 340 mjesta, dolazimo do podatka da je pretplatom u startu pokriveno skoro 70% raspoloživih parking mjesta (69,71%).

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Kao što je u uvodu navedeno posljednjom Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o javnim parkiralištima od februara mjeseca upravljanje javnim parkiralištima na kojima se vrši naplata usluga parkiranja. Prva četiri mjeseca potrošena su na pribavljanje neophodnih dozvola, nabavku opreme, uređenje i obilježavanje javnih parkirališta, zapošljavanje neophodnog broja radnika i njihova obuka itd.

Od juna mjeseca zvanično se otpočelo sa naplatom usluge parkiranja. Po visini prihoda juni mjesec je bio i najskromniji, odnosno prihodovano je samo 22.498,43 KM. Svaki naredni mjesec po visini prihoda je bio bolji, tako da je u septembru mjesecu uprihodovano ukupno 33.473,40 KM. Na kraju kada se saberu svi prihodi od usluge parkiranja u ova četiri mjeseca dolazi se do cifre od 115.826,83 KM. Od ovog iznosa treba oduzeti određene provizije – banka uzima 5% od iznosa uplaćenog putem parking aplikacije, a od prihoda ostvarenog putem SMS sevisa 5% uzimaju telekom operateri i 5% firma "Argon" za održavanje aplikacije pomoću koje se utvrđuje da li je korisnik usluge parkiranja platio uslugu). Ukoliko se ovo projecira na čitavu godinu, očekivani ukupni godišnji prihodi od usluge parkiranja iznosili bi oko 463.000,00 KM. Imajući u vidu da je prethodni upravitelj javnim parkinzima 2018. godine ostvario maksimalan prihod od usluge parkiranja u jednoj godini u iznosu od 175.982,00 KM, može se zaključiti da su rezultati u ova prva četiri mjeseca vrlodobri. Takođe treba imati u vidu da je sada i broj parking mjesta veći nego što je to bilo 2018. godine (340/279).

Kako bi rezultati na prihodovnoj strani bili još bolji u narednom periodu je potrebno:

- nabaviti dodatan broj parkomata jer je očito da određeni broj korisnika usluge parkiranja i dalje preferira plaćanje ove usluge na ovim uređajima (u funkciji su dva parkomata, jedan je kupljen i u fazi je instaliranja na lokaciji kod Sahat-kule),
- istražiti mogućnost iznalaženja dodatnog broja parking mjesta na kojima bi se vršila naplata usluge, te staviti u funkciju sve parkinge koji su određeni Odlukom,
- promijeniti radno vrijeme tako da bude isto zimi i ljeti, eventualno ga produžiti radnim danima i subotom,
- parking ispred PKSC "Bazen" – nabaviti potrebnu opremu kako bi se automatski vršila naplata usluge parkiranja bez prisustva ljudi (moguće je osigurati besplatan ulazak na parking roditeljima koji dovoze djecu, uz zadržavanje npr. do 10 minuta),
- izvršiti uređenje (asfaltiranje) parkinga kod BKC-a te uvođenje istog sistema naplate usluge parkiranja kao i na parkingu kod PKSC "Bazen".

U cilju boljeg informisanja Gradskog vijeća bilo bi možda dobro da ovu informaciju ubuduće priprema JP "KOMUS" d.o.o. Gračanica jer se svakako svi podaci koji se navode u informaciji crpe od ovog javnog preduzeća.